

INTERPELLATION TILL STATSRÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2022-10-24
Besvaras senast
2022-11-15

Till statsrådet Anna Tenje (M)

2022/23:3 Hållbara pensioner för dagens och framtidens pensionärer

Vårt pensionssystem tillkom genom en bred överenskommelse 1994 mellan Socialdemokraterna, Moderaterna, Folkpartiet, Centerpartiet och KDS. Systemet sattes 1999 och har sedan dess tjänat Sveriges pensionärer väl. Det finns i dag ca 700 000 färre relativt fattiga pensionärer än i början av seklet. Vi har ett system som är ekonomiskt hållbart och oavhängigt av statsbudgeten. Systemet har förvaltats gemensamt av partierna som stod bakom överenskommelsen, vilket har borgat för politisk stabilitet.

Genom ett förtroligt och intimt samarbete har partierna i Pensionsgruppen under åren kunnat lösa ut svåra, ofta ideologiskt laddade frågor och har gemensamt tagit ansvar för att pensionsfrågorna har kunnat hanteras långsiktigt hållbart, utan att hemfalla till utspelspolitik och vidlyftiga vallöften. Pensionsgruppen har därmed stått som garant för ett pensionssystem som inte bara ger trygghet till dagens pensionärer utan också har kunnat utlova en trygg pension för dem som i dag är yrkesaktiva.

De senaste åren har vi sett hur samarbetet i Pensionsgruppen har utsatts för allt svårare prov. Socialdemokraternas utspel i valrörelsen 2018 om det så kallade Inkomstpensionstillägget blev startskottet för en process där samarbetet i gruppen blev allt kärvare. I efterspelet av Socialdemokraternas ensidiga överenskommelse med Vänsterpartiet vintern 2021/22, då man säkerställde stöd för Magdalena Andersson i utbyte mot en utfästelse om ytterligare ett tillägg i pensionssystemet, kulminerade utvecklingen.

Under våren jobbade Centerpartiet hårt för att samla Pensionsgruppen och komma överens. Detta visade sig dessvärre inte möjligt och i slutändan ingick även Moderaterna, Kristdemokraterna och Liberalerna en överenskommelse utanför Pensionsgruppen, med Sverigedemokraterna.

Vårens utveckling till trots har det hela tiden varit min uppfattning att M, KD och L har värnat Pensionsgruppen lika mycket som vi i C. När förhandlingarna bröt samman bedyrade samtliga partier att detta inte innebar att man lämnade samarbetet. Min och Centerpartiets förväntan har därför varit att en ny regering skulle göra sitt yttersta för att återuppliva Pensionsgruppen och bygga ett nytt förtroende mellan de ingående partierna.

I stället valde statsministern redan i sin regeringsförklaring att bortse från

Pensionsgruppen utan att ha försökt återupprätta samarbetet efter valet. I stället annonserade han att regeringen ämnar bjuda in samtliga partier till samtal. Risken är mycket stor att pensionssystemet därmed utsätts för mer av politiska utspel där ingen tar ansvar för helheten utan enbart kortsiktiga populistiska vinster för att nå ytterligare en stor väljargrupp. Vi har sett flera exempel i många länder på hur illa det kan gå med en sådan utveckling. De som drabbas hårdast är alltid desamma, nämligen de allra fattigaste pensionärerna.

Jag hade trott mer om Moderaterna i regeringen – att de åtminstone skulle ge Pensionsgruppen en chans att skapa ett positivt samarbete. Jag tror att en borgerlig socialförsäkringsminister hade kunnat göra det. Regeringen har nu tagit på sig ett stort ansvar för människors ekonomiska trygghet, på kort och lång sikt.

Med anledning av detta vill jag fråga statsrådet Anna Tenje följande:

1. Vilka är skälen till att regeringen nu överger överenskommelsen om det nuvarande pensionssystemet?
2. Vilka är skälen till att regeringen bjuder in partier som inte står bakom grundfundamenten i pensionssystemet till förhandling?
3. Vad hoppas regeringen uppnå med att bjuda in samtliga partier till samtalen?
4. Vilka ytterligare delar i pensionsöverenskommelsen är regeringen beredd att överge?
5. Hur ämnar statsrådet säkerställa ett pensionssystem som garanterar ekonomisk trygghet på äldre dagar för dagens unga och yrkesverksamma?

.....

Martina Johansson (C)

Överlämnas enligt uppdrag

Anna Aspegren